

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0515U000074

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-02-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Проневич Василь Антонович

2. Pronevych Vasyl

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 03.00.16

Назва наукової спеціальності: Екологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Шифр наукової спеціальності: 06.01.09

Назва наукової спеціальності: Рослинництво

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-01-2005

Спеціальність за освітою: 7.130102

Місце роботи здобувача: Інститут агроекології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: 03143, м. Київ-143, вул. Метрологічна, 12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.371.01

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: вул. Метрологічна, 12, м. Київ, Київська обл., 03143, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут агроєкології і природокористування Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 13722479

Місцезнаходження: 03143, м. Київ-143, вул. Метрологічна, 12

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 34.35.01

Тема дисертації:

1. Наукові основи реабілітації осушених торфовищ та радіоекологічної безпеки в агроєкосистемах Полісся
2. Scientific basis of drained peatland rehabilitation and radiological safety in agroecosystems of Polissya

Реферат:

1. У дисертації представлено результати більш ніж 25-ти річних комплексних експериментальних досліджень з питань деградації торфових покладів Полісся, міграції ^{137}Cs в природних та агроєкосистемах регіону та оцінено вплив на ці процеси різних природних і техногенних чинників. Запропоновано спосіб піскування неглибоких торфових покладів, що забезпечує збагачення орного шару мінеральним компонентом, який є консервантом нижніх шарів, уповільнює мінералізацію органічної речовини, створює міцний ґрунтовий органо-мінеральний комплекс. Рекомендовано польові сівозміни на торфових глибоких низинних ґрунтах, які дають змогу мінімізувати втрати органічної речовини торфу і, при цьому, отримувати високі урожаї кормових та продовольчих культур. Доведено, що природні пасовища регіону є найбільш критичними угіддями за забрудненням ^{137}Cs для виробництва молока корів, особливо для особистих підсобних господарств сільських мешканців. Розроблено комплекс заходів зі зниження коефіцієнтів переходу ^{137}Cs у

сільськогосподарську продукцію на основі корінного поліпшення луків і пасовищ, вапнування земель з кислою реакцією ґрунтового розчину, підвищення вмісту у ґрунті обмінного калію. Визначено частку молока у формуванні дози внутрішнього опромінення мешканців населених пунктів Українського Полісся при випасанні худоби переважно на луках і пасовищах на торфових ґрунтах. Узагальнення експериментальних даних дає змогу на єдиній методологічній основі запропонувати науково обґрунтовані заходи для реабілітації осушених торфовищ та збалансованого використання радіоактивно забруднених агроєкосистем і впровадити принципи диференційованого природокористування у віддалений період після аварії на ЧАЕС.

2. The thesis presents the results of more than 25 years of comprehensive experimental studies on the degradation of peat deposits of Polissya, ¹³⁷Cs migration in natural and agricultural ecosystems in the region; the impact of these processes on various natural and anthropogenic factors is assessed. A method of sand filling in shallow peat deposits complex is proposed, which provides enriching top of soil with mineral component that acts as preservative for lower layers, slows the mineralization of organic matter, provides a good soil organo-mineral complex. The field crop rotation on deep peat fen soils that allow to minimize the loss of organic matter of peat and, thus, to grow high yields of forage and food crops is recommended. It is proved that the natural pastures of the region are the most critical lands for ¹³⁷Cs contamination as for milk production of cows, especially for rural private households. A set of activities and countermeasures to reduce ¹³⁷Cs transfer factors in agricultural products on the main radical improvement of meadows and pastures, land liming of acidic soil solution, increasing the content of exchangeable potassium in the soil are developed. Generalization of experimental data allows to develop methodological basis to offer evidence-based measures for the rehabilitation of drained peatlands and sustainable use of radioactively contaminated agroecosystems and implementing the principles of differentiated environmental management in remote period after the Chernobyl accident.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Прістер Борис Самуїлович

2. Prister Boris

Кваліфікація: д.б.н., 03.00.01, 03.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романчук Людмила Донатівна

2. Романчук Людмила Донатівна

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дутов Олександр Іванович

2. Дутов Олександр Іванович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.00.16, 03.00.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Микола Олександрович
2. Клименко Микола Олександрович

Кваліфікація: д.с.-г.н., 03.01.03, 03.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Фурдичко Орест Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Фурдичко Орест Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.